

Posudek vedoucího bakalářské práce

UNIVERZITA KARLOVA Fakulta humanitních studií
Studium humanitní vzdělanosti
Katedra sociální a kulturní antropologie

Kateřina Kabátová:

**Od kořenů do kompostu
Současná praxe českého přírodního pohřbívání**

Bakalářská práce Kateřiny Kabátové je žánrově trochu návratem k bakalářské eseji, jak bývala v bakalářském programu humanitní vzdělanosti kvalifikační práce nazývána. Ve smyslu esejů Michela Montaigne je jejím cílem poučit sebe samého. Sebrat dostatek informací o tématu, které se člověka bytostně týká a uvažovat o něm. Je potřeba přiznat, že tato podoba je výsledkem procesu vzniku práce než původně zamýšlenou formou a na práci je to bohužel patrné už z jejího obsahu. Například praktická část je tak prezentací informací, které autorka získala z rozhovorů se svými dvěma informátory než místem, kde jsou s pomocí analýzy sebraných dat odpovídány výzkumné otázky atd. Snaha upravit formu práce klasickému rozdělení na teoretickou a empirickou část, tak textu spíše ubližuje.

Svým záměrem věnovat se současné pohřební praxi vstoupila autorka do oblasti, o které se moc nemluví, a přitom v případě úmrtí někoho blízkého se jedná o vůbec nejpodstatnější lidskou zkušenost. K tématu existuje bohatá literatura, a tak za nespornou hodnotu práce považují vedle výběru tématu kvalitní rešerši literatury, její nastudování a zejména zpracování. Čtenáři se tak dostává do ruky velmi dobře strukturovaný text, který problematiku smrti a pohřbívání představuje ve všech pro téma relevantních aspektech. Autorka se tak věnuje za pomoci klasických antropologických textů rituálům, v historických a sociologických textech sleduje proměny postojů ke smrti, zpracovala informace o různých podobách pohřbívání z mnoha zdrojů, ať již od organizací, které se přírodním pohřbům věnují, studovala ale i např. legislativu. Autorka se této teoretické průpravě věnovala poměrně dlouho dobu (více než rok) a zároveň psala.

Původně plánovaný projekt zaměřený na aktéry pohřbů V lese vzpomínek na Kobyliském hřbitově byl změněn kvůli kolizi s bakalářskou prací, která byla na FHS obhájena během práce na projektu. Autorka se pak více zaměřila na ekologickou stránku pohřbívání. V tom vidím přidanou hodnotu práce. Autorka totiž získala zajímavé informace především ze zahraničních zdrojů, kde je tradice uvažování a o tomto aspektu pohřbu delší a navazují na ni snahy o nové praktiky v pohřbívání. Převážně zahraniční zdroje tak dávalo smysl doplnit o rozhovory s lidmi, kteří se

tomuto tématu věnují v České republice. Volba nadšeného propagátora přírodního pohřebnictví, hrobníka a správce louky vzpomínek Adama Vokáče vzpomínek a teologa a úředníka Tomáše Kotrlého jako zdrojů informací o současné situaci se nabízela a jsem velmi rád, že se autorce podařilo s oběma uskutečnit rozhovory.

Považuji za nešikovné a tato výtka směřuje i ke mně jako vedoucímu práce, že tato část je v textu prezentována jako vlastní výzkum. K tomu chybí jak důkladnější zformulování výzkumných otázek, tak metodologické volby včetně výzkumného vzorku, analýza.

Jak jsem psal, považuji práci za velmi dobře napsanou bakalářskou esej. Autorka se umí dobře vyjadřovat, hezky píše. Jakkoliv vím, že konečná forma vznikala ve spěchu, v práci až na několik překlepů nejsou zásadní formální a stylistické chyby. K drobné obsahové konfuzi došlo v případě libereckého krematoria. Moc nerozumím tomu, proč jsou v seznamu literatury odděleny články a knihy.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **velmi dobrou**.

V Kořenově dne 15. září 2023

Mgr. Ondřej Skripnik Ph.D.